

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ
КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
АЛМАТЫ ЭНЕРГЕТИКА ЖӘНЕ БАЙЛАНЫС УНИВЕРСИТЕТІ
ЖЫЛУЭНЕРГЕТИКА ФАКУЛЬТЕТІ**

«Менеджмент және кәсіпкерлік» кафедрасы

**«Отын энергетика кешенінің экономикасы» пәні бойынша
Зертханалық жұмыс №4**

Орындаған: ПТЭК-14-2 тобы студенті

Бисен Д.

Тексерген:

аға оқытушы

Сатымова М.Е.

Алматы, 2017

№4 зертханалық жұмыс

Жұмыс бригадасы мүшелерінің еңбекақысын анықтау

Жұмыстың мақсаты: бригаданың әрбір мүшесінің кәсіби шеберлігі үшін үстеме төлемдерді және электр энергиясын үнемдегені үшін берілетін сыйақыларды қоса отырып, еңбекақысын табу, алынған нәтижелерді талдау.

1 Тапсырма

1.1 Бригаданың әр мүшесінің тарифтік еңбекақысы мен барлық бригаданың тарифтік еңбекақысын анықтау.

1.2 Бригаданың нақты жасаған жұмысқа алатын еңбекақысы және бригаданың әр мүшесі үшін анықтау.

1.3 Бригаданың әрбір мүшесінің профессионалды шеберлігі үшін төленетін үстеме төлемдерді және электр энергиясын үнемдегені үшін берілетін сыйақыларды қоса отырып еңбекақысын табу.

2 Зертханалық жұмыстың орындалу әдістемесі

3 Алынған нәтижелерді талдау

1.1. Бригаданың әр мүшесінің тарифтік еңбекақысы мен барлық бригаданың тарифтік еңбекақысын анықтау

1 Кесте - Мұнай-химиялық, химиялық және мұнай өңдеу өнеркәсібіндегі жасанды төлеммен жұмыс істейтін жұмысшылар үшін сағаттық тарифтік жүктеме

Еңбек шарты	разрядтар					
	1	2	3	4	5	6
Аса ауыр және аса зиянды	310	335	365	420	460	520

1.2 Бригаданың нақты жасаған жұмысқа алатын еңбекақысы және бригаданың әр мүшесі үшін анықтау

Разряд	Кол-во раб.	T	Si	Збр.м	a	Зфи
I	0	0	310	0		0,00
II	1	161	335	53935		43338,13
III	1	148	365	54020	0,12	49846,28
IV	0	0	420	0	0,16	0,00
V	3	161	460	74060	0,2	64239,77
VI	1	168	520	87360	0,24	74418,60
Итого:	6	638	2410	269375	0,72	231842,78
<i>Збр.ф, тенге</i>	81510					
<i>Ксд =</i>	0,30					
<i>Кпрем =</i>	0,20					

Выпуск продукции	85,8
Расценка на выработку, тенге/м	950
Эконом. электроэнергии, кВт	7000
Тариф на эл. энергию, тенге/кВт	8,38

Бригадалық жасанды еңбекақы төлеу кезінде бригаданың әр мүшесі үшін нақты жасаған жұмысқа алатын еңбекақысын анықтау үшін жасанды коэффициент анықталады

$$K_{ж} = E_{бр}^н / E_{бр}^т, \quad (1)$$

мұндағы $E_{бр}^н$ - өндірілген өнім мен жасанды бекітілген бағамен анықталатын бригаданың нақты істеген еңбекақысы;

$E_{бр}^т$ – берілген жұмысшының нақты істелген уақытқа және мамандығына (разрядына) байланысты анықталатын бригаданың барлық мүшелерінің тарифтік еңбекақысының қосындысы, яғни бригаданың тарифтік еңбекақысы және ол төмендегідей есептеледі

$$E_{бр}^н = V * P, \text{ теңге}, \quad (2)$$

$$E_{бр}^т = \sum(T_i * S_i), \text{ теңге}, \quad (3)$$

мұндағы V - бригаданың өндірген өнімі, м²;

P - өндіруге бекітілген баға, теңге/м²;

T_i - i - жұмысшымен нақты істелген уақыт;

S_i - i - жұмысшының сағаттық тарифтік жүктемесі.

1.3 Бригаданың әрбір мүшесінің кәсіби шеберлігі үшін төленетін үстеме төлемдерді және электр энергиясын үнемдегені үшін берілетін сыйақыларды қоса отырып, еңбекақысын табу

Кәсіби шеберлігі үшін төленетін үстеме төлемдер 3, 4, 5, 6 разрядтарға сәйкес тарифтік жүктемеден 12, 16, 20, 24 % мөлшерінде бекітіледі. Электр энергиясын үнемдегені үшін бригадаға берілетін сыйақыларды есептеу үшін үнемделген электр энергиясы құнының 80% деп алынады және оны жұмысшының нақты істеген уақытына пропорционалды және мамандығына байланысты бригадалар мүшелерінің арасында бөліп тарату арқылы жүзеге асады

$$E_i^н = T_i * S_i * K_{ж} + \alpha * T_i * S_i + \Delta \mathcal{E} * 0,8 * B * K_{сый}, \text{ теңге}, \quad (4)$$

мұндағы $K_{ж}$ - 1-кейіптеме бойынша анықталатын бригаданың нақты істеген еңбегіне алатын еңбекақысын бөліп тарату коэффициенті;

α – кәсіби шеберлігі үшін бекітілетін үстеме төлем коэффициенті (0.12, 0.16, 0.20, 0.24);

$\Delta \mathcal{E}$ – үнемделген электр энергиясының мөлшері, кВтсағ;

B – орташаланған электр энергиясының тарифі, теңге/кВтсағ;

$K_{сый}$ – электр энергиясын үнемдегені үшін бекітілетін сыйақыны бөліп тарату коэффициенті.

Сыйақыны бөліп тарату коэффициенті төмендегідей анықталады

$$K_{сый} = (\Delta \mathcal{E} * 0,8 * B) / E_{бр}^н. \quad (5)$$

2 Кесте - Еңбекақыны есептеуге қажетті берілген мәліметтер

Көрсеткіштер атауы	нұсқалар
	2
1 Оқшаулағыш материалдың бригадамен өндірілуі, м ²	85,8
2 Жасанды бекітілген баға, теңге/м ²	950
3 Жұмыс шарты	Аса ауыр
4 Разрядтар бойынша жұмысшылар саны:	
1	-
2	1
3	1
4	-
5	3
6	1
5 Әр жұмысшының нақты жұмыс уақыты:	
1	-
2	161
3	148
4	-
5	161
6	168
6 Электр энергиясының үнемделуі, кВт	7000
7 Электр энергиясының тарифі, теңге/кВтсағ	8,38

	85,8	231842,78
15	102,96	266619,197
20	102,96	278211,336
30	111,54	301395,614
10	77,22	208658,502
15	72,93	197066,363
20	68,64	185474,224
30	60,06	162289,946

